

## บทที่ 5

### สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัย เรื่อง ผลของการใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่มีต่อมโนทัศน์ทางคุณธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีเนื้อหาสาระที่สำคัญ ดังนี้

#### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่มีต่อมโนทัศน์ทางคุณธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

#### สมมติฐานทางการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนเนื้อหาคุณธรรม 16 ประการโดยใช้หนังสือนิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กจะมีคะแนนมโนทัศน์ทางคุณธรรมสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนเนื้อหาคุณธรรมตามวิธีสอนจรรยาศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

#### วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอน ดังนี้

##### 1. การคัดเลือกหนังสืออ่านสำหรับเด็ก

1.1 รวบรวมรายชื่อหนังสืออ่านสำหรับเด็ก โดยสำรวจหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่หอสมุดแห่งชาติและที่จัดจำหน่ายตามร้านขายหนังสือ ได้แก่ ร้านดวงกมล ร้านศึกษากันต์ ร้านดอกหญ้า ร้านแพร่พิทยา ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และศูนย์ปฏิบัติการสอน ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ ได้หนังสืออ่านสำหรับเด็กจำนวน 362 เล่ม

1.2 คัดเลือกรายชื่อหนังสืออ่านสำหรับเด็ก ซึ่งได้ใช้เกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

1) เป็นหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่พิมพ์เป็นภาษาไทย

- 2) เป็นหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ ระหว่างปีพุทธศักราช 2535-2540
- 3) เป็นหนังสืออ่านสำหรับเด็กประเภทนิทาน
- 4) เป็นหนังสือนิทานประเภทคุณธรรม

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตารางวิเคราะห์นิทานประเภทคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กและศึกษานำร่อง โดยการอ่านเนื้อเรื่องและสรุปแนวคิดจากหนังสือนิทานสำหรับเด็ก จำนวน 10 เล่ม จากนั้นจึงให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านหนังสือเด็ก และด้านจริยศึกษา จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณา ความถูกต้องในการวิเคราะห์ของผู้วิจัย จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข เป็นหลักในการวิเคราะห์หนังสืออ่านสำหรับเด็กต่อไป

1.3 จากผลความสามารถในการวิเคราะห์ของผู้วิจัย ในข้อ 1.2 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์หนังสือนิทานคุณธรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม อีกจำนวน 64 เล่ม รวมหนังสือนิทานคุณธรรมที่จะใช้ในการวิจัย 74 เล่ม ซึ่งพบคุณธรรมทั้งหมด 16 ประการจากหนังสือทั้งหมด 74 เล่มนี้ ต่อจากนั้นนำหนังสือที่ได้มาแบ่งออกได้มาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) หนังสือในกลุ่มที่พบคุณธรรม ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) 2) หนังสือในกลุ่มที่พบคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

1.4 ผู้วิจัยดำเนินการนำคุณธรรมที่พบจากหนังสือนิทานคุณธรรม มาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม ได้ดังนี้

1) ผู้วิจัยนำคุณธรรม จำนวน 8 ประการ ที่เป็นคุณธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ที่พบจากหนังสือนิทานคุณธรรมมาใช้ในงานวิจัย คุณธรรมเหล่านี้ ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร ความประหยัด ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย ความเมตตากรุณา ความกตัญญูกตเวที ความตรงต่อเวลา และความสามัคคี

2) ผู้วิจัยนำคุณธรรมอีก 8 ประการ ที่ไม่มีกำหนดไว้ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มาใช้ในการวิจัย ได้แก่ การอยู่ร่วมกัน การรู้จักความพอดี ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความมีสติและเหตุผล การไม่หลงตนเอง ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา และความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง

1.5 นำนิทานคุณธรรมที่คัดเลือกได้มาวิเคราะห์เนื้อเรื่องหรือการผูกเรื่อง จัดกลุ่มแยกตามประเภทของปรัชญา 8 ประเภท ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า พบนิทานอิงปรัชญา ทั้งหมด 6 ประเภท ได้แก่ ปรัชญาแนวจิตนิยม ปรัชญาแนวพิพัฒน์นิยม ปรัชญาแนวนิรันดรนิยม ปรัชญาแนวปฏิรูปนิยม ปรัชญาแนวสัจนิยม และปรัชญาแนวอัตถิภาวนิยม

1.6 นำเนื้อหาคุณธรรมที่ได้จากการคัดเลือกนิทานอิงปรัชญา ทั้ง 16 ประการ มาจัดทำแผนการสอนทั้งหมด 32 แผน ในการคัดเลือกผู้วิจัยจะเลือก นิทานอิงปรัชญาเพื่อนำมาใช้

ประกอบการสอนคุณธรรม จำนวนคุณธรรมละ 2 เล่ม ยกเว้นคุณธรรมที่มีหนังสือกล่าวถึงเพียงเล่มเดียวจึงใช้เพียง 1 เล่ม ซึ่งใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกนิทานอิงปรัชญา ดังนี้ เป็นที่นิทานที่มีเนื้อหาคุณธรรมชัดเจนที่สุด ซึ่งนิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่นำมาใช้ประกอบการสอนนั้นมีทั้งหมด 28 เล่ม และเป็นนิทานอิงปรัชญาทั้งหมด 5 ประเภท

1.7 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบและให้ข้อคิดเห็นด้านเนื้อหาและกิจกรรม หลังจากนั้นนำแผนการศึกษาดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องยิ่งขึ้น

## 2. เครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

### 2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

- 1) แบบทดสอบบ่มโนทัศน์ทางคุณธรรม
- 2) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอนคุณธรรม

### 2.2 การหาคุณภาพเครื่องมือ

- 1) นำแบบทดสอบบ่มโนทัศน์ทางคุณธรรมที่สร้างไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจให้คำแนะนำ และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่ ประชากร จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ ก่อนนำไปใช้กับประชากร
- 2) นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอนคุณธรรม จำนวน 10 ข้อ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจพิจารณาความถูกต้องเชิงเนื้อหาและความถูกต้องของภาษา จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้กับประชากรกลุ่มทดลองต่อไป

## 3. การทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การคัดเลือกประชากรในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนวัดสองพี่น้อง ตำบลโนนตูม อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยเลือกโรงเรียนวัดสองพี่น้อง ซึ่งมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ เป็นโรงเรียนขนาดกลางที่อยู่ในชุมชนและอยู่นอกเขตเทศบาล ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ลักษณะของครอบครัวเป็นครอบครัวขยายและนักเรียนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธและอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีทั้งหมด 40 คน ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกประชากรในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยนำคะแนนในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ในส่วนของจริยศึกษา มาจับคู่

นักเรียนที่มีคะแนนเท่ากันหรือใกล้เคียงกัน (Match by pair) จำนวน 20 คู่ นำนักเรียนแต่ละคู่มาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน และจับฉลากแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3.2 นำแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งหมดจำนวน 32 แผน ไปทดลองใช้ครั้งละ 3 คาบ (คาบละ 20 นาที) สัปดาห์ละ 2 ครั้ง รวม 8 สัปดาห์ ทั้งกลุ่มทดลอง 16 แผน และกลุ่มควบคุม 16 แผน

3.3 หลังจากทดลองเสร็จแล้วจึงทำการแบบทดสอบในทัศนทางคุณธรรม (Post-test) มาให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มทำ รวมทั้งนำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอน มาให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำหลังจากทำแบบทดสอบในทัศนทางคุณธรรมแล้ว

#### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำคะแนนในทัศนทางคุณธรรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มาวิเคราะห์มาหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนในทัศนทางคุณธรรมระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดย การหาค่า t - test

4.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอน มาหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) แล้วนำมาแปลความหมายตามช่วงคะแนน

#### สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการคัดเลือกและวิเคราะห์หนังสือนิทานสำหรับเด็ก เพื่อนำคุณธรรมมาใช้เป็นเนื้อหา และนำปรัชญาที่พบจากหนังสือนิทานคุณธรรมมาใช้เป็นแนวในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

หนังสืออ่านสำหรับเด็ก ที่จัดพิมพ์ระหว่างปีพุทธศักราช 2535 - 2540 ที่นำมาคัดเลือกและวิเคราะห์เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 362 เล่ม

1. หนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปีพุทธศักราช 2535 - 2540 จำนวน 362 เล่ม เป็นหนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม ทั้งหมดจำนวน 74 เล่ม หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมการอยู่ร่วมกัน และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม พบมากที่สุด คือ 12 เล่ม จากหนังสือทั้งหมด 74 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 16.22 รองลงมา มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมความเชื่อเพื่อพ่อแม่ จำนวน 8 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 10.81 และมีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมความประหยัด ความตรงต่อเวลา ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา และ ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง พบน้อยที่สุด เพียง 1 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 1.35

2. หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปีพุทธศักราช 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามแนวปรัชญา พิพัฒน์นิยม พบมากที่สุด จำนวน 26 เล่ม จากหนังสือทั้งหมด 74 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 35.14 รองลงมาคือ เนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามแนวอัตถิภาวนิยม จำนวน 23 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 31.08 และเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามแนวสังคมนิยม พบน้อยที่สุด คือพบเพียง 1 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 1.35 และเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามแนวปรัชญาที่ไม่พบเลยคือ สวรรค์นิยม และประสภารัตนนิยม

3. สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม มากที่สุด คือ สำนักพิมพ์ต้นอ้อ จัดพิมพ์จำนวน 33 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 44.59 รองลงมาคือ สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำนวน 18 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 24.32 และที่พบน้อยที่สุด คือ สำนักพิมพ์เลิฟแลนด์ กิฟเพรส สวิสดีและด้านสุทธการพิมพ์ จัดพิมพ์จำนวนเท่ากันคือ 1 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 1.35

4. หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม ที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พุทธศักราช 2535 - 2540 ปีที่พบหนังสือนิทานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมมากที่สุด คือ ปี 2535 จำนวน 33 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 44.59 รองลงมาคือ ปี 2536 จำนวน 29 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 39.19 และพบน้อยที่สุด คือ ปี 2538 จำนวน 2 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 2.70 ปีที่ไม่พบเลย คือ ปี 2539 และ 2540

5. รายชื่อหนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม ที่สุ่มเลือกมาใช้ในการ สอนมโนทัศน์ทางคุณธรรม จำนวน 28 เล่ม จากจำนวน 74 เล่ม โดยใช้นิทานอิงปรัชญาคุณธรรมละ 2 เล่ม สอนมโนทัศน์ทางคุณธรรม เรื่อง ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริต ความระเบียบวินัย ความเมตตากรุณา ความกตัญญูกตเวที ความสามัคคี การอยู่ร่วมกัน การรู้จักความพอดี ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความมีสติและเหตุผล การไม่หลงตนเอง และความ

เอื้อเพื่อพ่อแม่ และใช้นิทานอิงปรัชญา จำนวน 1 เล่ม สอนมโนทัศน์ทางคุณธรรม เรื่อง ความประหยัด ความตรงต่อเวลา ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา และ ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล หลังการใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็ก ประกอบการสอน เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ว่า

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนเนื้อหาคุณธรรม 16 ประการโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจะมีคะแนนมโนทัศน์ทางคุณธรรมสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนเนื้อหาคุณธรรมตามวิธีสอนจริยศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการทดสอบค่าที (t - test) ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่เรียนคุณธรรม 16 ประการโดยใช้นิทานอิงปรัชญา ประกอบการสอนคุณธรรมกับกลุ่มที่เรียนคุณธรรมตามวิธีสอนวิชาจริยศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ก่อนการทดลอง มีคะแนนในวิชาจริยศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. คะแนนมโนทัศน์ทางคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่เรียนคุณธรรม 16 ประการโดยใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอนคุณธรรมกับกลุ่มที่เรียนคุณธรรมตามวิธีสอนวิชาจริยศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

#### อภิปรายผลการวิจัย

ก. การคัดเลือกและวิเคราะห์หนังสือนิทานสำหรับเด็ก เพื่อนำคุณธรรมมาใช้เป็นเนื้อหาและปรัชญาที่พบจากหนังสือเหล่านั้นมาใช้เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1. จากการวิเคราะห์หนังสืออ่านสำหรับเด็ก ที่จัดพิมพ์ระหว่างปีพุทธศักราช 2535 - 2540 จำนวน 362 เล่ม พบหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมเพียง 74 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 20.44 จากผลการวิเคราะห์จะเห็นได้ว่า พบหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมน้อยมาก แม้ว่าในปัจจุบันนี้หลายฝ่ายกำลังตื่นตัวและหันมาให้ความสำคัญกับการที่จะปลูกฝังคุณธรรมให้แก่เยาวชน ซึ่งสุรัสวดี

คิลปนันต์ (2535) กล่าวว่า ปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยมีมากมาย เช่น มี อาชญากรรมและการฆ่าตัวตายมาก มีความฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือยมาก ไม่สนใจประโยชน์ส่วนรวม ไม่ค่อยรักประเทศชาติ มีความเห็นแก่ตัว และเห็นว่าการเห็นแก่ตัวนั้นเป็นเรื่องธรรมดา มีนิสัยที่ทำงานรวมกันเป็นทีมไม่ได้ ทำงานรวมกันเป็นหมู่คณะไม่ค่อยสำเร็จ ต้องทำงานเอาตัวรอดคนเดียว ขาดระเบียบวินัย ขาดความรับผิดชอบ มีปัญหาคอรัปชั่น มีการทุจริตในหน้าที่การงานเพื่อ ประโยชน์ของตนเป็นสำคัญ ไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนเสียหายจะเกิดขึ้นแก่ส่วนรวมในภายหลัง ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นนี้สมควรช่วยกันแก้ไข โดยทุกคนต้องให้ความร่วมมือช่วยกันรับผิดชอบ ในการแก้ปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษา คือ การพัฒนาตัวบุคคลได้ ตอบสนองตัวบุคคลได้ตอบสนองความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เพียบพร้อมด้วย คุณธรรมจริยธรรมไม่เห็นแก่ตัว เห็นแก่ประโยชน์สุขของส่วนรวม ดังคำกล่าวของสมน อมรวิวัฒน์ (2526) ที่ว่า “การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนนับเป็นเป้าหมายสูงสุดของนานาอารยประเทศ เพราะถ้าปราศจากพลเมืองที่มีคุณภาพแล้วแม้ประเทศนั้นจะมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์เพียง ไດ ก็ไม่สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ในการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ประเทศ ชาติได้” การจัดการศึกษาจึงเป็นการพัฒนาคนที่จะช่วยพัฒนาสังคมไทยให้เบาบางจากปัญหาต่างๆ และเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ดังจะเห็นได้จาก วัตถุประสงค์หลักที่ได้ กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540 - 2544) ว่า จะมุ่งจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนาคุณภาพพลเมืองโดยเน้นให้มี คุณธรรม จริยธรรม สติปัญญา และมีสุขภาพพลานามัย สมบูรณ์ มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สามารถปรับตัวได้ เหมาะสมกับสภาพการณ์ริเริ่มสร้างสรรค์และนำการพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่เหมาะสม รัฐบาล มีนโยบายหลักที่จะปลูกฝังเยาวชนของชาติให้มีคุณธรรม ระเบียบวินัย ความจงรักภักดีต่อสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหา - กษัตริย์เป็นประมุข แต่ในทางปฏิบัติ กลับตรงกันข้ามกับแนวนโยบายที่ตั้งไว้ จากข้อมูลดังกล่าวมา ชำงตัน ทุกฝ่ายควรหันมาให้ความสำคัญ และจัดให้มีการผลิตหนังสือสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ คุณธรรมให้มากขึ้น เพื่อให้เยาวชนได้อ่านและเกิดการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

2. จากการวิเคราะห์หนังสืออ่านสำหรับเด็ก ที่จัดพิมพ์ระหว่างปีพุทธศักราช 2535 - 2540 พบหนังสือนิทานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม จำนวน 74 เล่ม และเป็นที่น่าสังเกตว่า คุณธรรมที่พบ มากที่สุด คือ การอยู่ร่วมกันและความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ซึ่งพบมากถึงคุณธรรมละ 12 เล่ม ซึ่งผลการวิเคราะห์ดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรินทร์ บรรณเกียรติ (2529) ได้ศึกษา มโนทัศน์ทางจริยธรรมในหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่ขณะการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

พุทธศักราช 2515 - 2527 ผลการวิจัยพบว่า มโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านความเชื่อเพื่อพ่อแม่และเสียสละมีมากที่สุด ในหนังสืออ่านสำหรับเด็ก ระดับเริ่มอ่าน มโนทัศน์ทางจริยธรรมด้านหลักธรรมในการอยู่ร่วมกันมีมากที่สุด ในหนังสืออ่านสำหรับเด็ก ระดับประถมศึกษา และในหนังสืออ่านสำหรับเด็ก ก่อนวันรุ่นด้านความเมตตาคุณนามีมากที่สุด จากการวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้น จะสังเกตได้ว่า ผู้เขียนหนังสือสำหรับเด็กหรือสำนักพิมพ์ มีความเห็นว่าคุณธรรม การอยู่ร่วมกันและความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม มีความสำคัญกับการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ซึ่งต้องการได้คนที่มีคุณธรรมดังกล่าว เป็นที่สุด แต่ผลกลับเป็นว่าคุณธรรม การอยู่ร่วมกันและความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ไม่มี ปรากฏในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จากเหตุผล ดังกล่าว ทางกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ อาจจะต้องหันกลับมาวิเคราะห์และพิจารณาในการ เลือกที่จะนำคุณธรรมที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนในปัจจุบันว่ามีความเหมาะสมและตรงกับ ความต้องการของสังคมเพียงใด

3. จากการวิเคราะห์หนังสืออ่านสำหรับเด็ก ที่จัดพิมพ์ระหว่างปีพุทธศักราช 2535 - 2540 พบหนังสือนิทานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม จำนวน 74 เล่ม ซึ่งพบคุณธรรมทั้งหมด 16 ประการ คุณธรรมที่พบน้อยที่สุด ได้แก่ ความประหยัด ความตรงต่อเวลา ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา และ ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นที่น่าสังเกตว่า คุณธรรมที่พบน้อยที่สุดนั้น เป็น คุณธรรมที่สำคัญ มีบทบาทในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น คุณธรรมเรื่องความประหยัดเป็น คุณธรรมที่สำคัญประการหนึ่ง ที่ถูกละเลยหรือขาดการส่งเสริมและเน้นให้เห็นความสำคัญ ซึ่งใน ปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ทุกคนจำเป็นต้องมีคุณธรรมนี้ประจำใจในการประพฤติ ปฏิบัติตน เพื่อที่จะสามารถอยู่ในสังคมนี้ได้ และช่วยกันฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจ ใช้จ่ายอย่างประหยัดและคุ้มค่า มากที่สุด

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์ควรจะหันมาให้ความสนใจและ ส่งเสริมคุณธรรมดังกล่าวข้างต้นให้มากขึ้น โดยการจัดพิมพ์ออกเผยแพร่ในปริมาณที่สูงกว่าเดิม

4. จากการวิเคราะห์หนังสืออ่านสำหรับเด็ก ที่จัดพิมพ์ระหว่างปีพุทธศักราช 2535 - 2540 พบหนังสือนิทานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม จำนวน 74 เล่ม และพบคุณธรรมจากหนังสืออ่าน - สำหรับเด็ก จำนวน 16 ประการ คุณธรรมดังกล่าวเป็นคุณธรรมในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จำนวน 8 ประการ และเป็นคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จำนวน 8 ประการ จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวเป็นที่น่าสนใจว่า หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กำหนดให้เรียนคุณธรรมทั้งหมด 13 ประการ แต่ทำไมสำนักพิมพ์หรือ



ผู้เขียนนิทานสำหรับเด็กจึงนำเสนอคุณธรรมที่อยู่ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เพียง 8 ประการเท่านั้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่า ผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์เห็นว่าคุณธรรมทั้ง 13 ประการในหลักสูตรนั้นได้จัดให้มีการเรียนการสอนในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบันอยู่แล้ว จึงนิยมผูกเรื่องเกี่ยวกับคุณธรรมที่ไม่มีในหลักสูตรมากกว่า เพราะเป็นการส่งเสริมให้เด็กมีคุณธรรมในหลายๆ ด้าน ซึ่งระบบการศึกษานั้นมีทั้งการเรียนในระบบ การเรียนนอกระบบ และการเรียนตามอัธยาศัย เด็กสามารถที่จะเรียนรู้ได้โดยไม่ต้องเรียนในระบบ ผู้ปกครองสามารถที่จะนำหนังสือนิทานคุณธรรมที่ไม่มีปรากฏในหลักสูตรมาสอนเสริมให้กับเด็ก ทำให้เด็กได้มีการพัฒนาคุณธรรมนั้นๆ ได้

5. จากการวิเคราะห์หนังสือนิทานสำหรับเด็ก ที่จัดพิมพ์ระหว่างปีพุทธศักราช 2535 - 2540 จากเนื้อเรื่องหรือการผูกเรื่องตามแนวปรัชญาต่างๆ พบว่า ปรัชญาที่พบมากที่สุด คือปรัชญาแนวพิพัฒน์นิยม และรองลงมามีคือ แนวอัตถิภาวนิยม จากผลการวิเคราะห์ แสดงให้เห็นว่า ผู้เขียนหนังสือนิทานสำหรับเด็กหรือสำนักพิมพ์ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณธรรมโดยเน้นให้เด็กพัฒนาตนเองในทุกๆ ด้าน อาจเนื่องมาจากสาเหตุที่ การศึกษาในช่วงที่ผ่านมา เน้นสอนเด็กในเรื่องของเนื้อหาสาระมากเกินไป เด็กไม่มีการพัฒนาในด้านอื่นๆ ดังนั้นผู้เขียนหนังสือนิทานสำหรับเด็กหรือสำนักพิมพ์จึงผลิตหนังสือนิทานที่มีเนื้อหาหรือการผูกเรื่อง ที่เน้นเรื่องของความสนใจของเด็กที่มีความแตกต่างกันไปตามวัยและประสบการณ์ในแต่ละกลุ่มอายุของเด็ก และเน้นความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะเรื่องการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมระบอบประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข ตามมาตรฐานการดำรงชีวิตของสังคม (สำลี ทองธิว, 2541) การผูกเรื่องหรือการดำเนินเรื่องของนิทานอิงปรัชญาแนวนี้ยังมุ่งเน้นพัฒนาผู้อ่านในทุกๆ ด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ ไม่มุ่งเน้นพัฒนาเฉพาะด้านสติปัญญาเพียงด้านเดียว ซึ่งปรัชญาพิพัฒน์นิยมกล่าวว่า การศึกษา คือ ชีวิต ไม่ใช่เป็นการเตรียมตัวเพื่อชีวิต หมายความว่า การที่จะมีชีวิตอยู่อย่างชาญฉลาดนั้นจะต้องอาศัยความเข้าใจความหมายประสบการณ์ ฉะนั้น เด็กจึงควรจะได้เรียนรู้ในสิ่งที่เหมาะสมแก่วัยของเขาและสิ่งที่ดีให้เด็กเรียนรู้ นั้น ควรจะเป็นไปในทางที่ก่อให้เกิดประสบการณ์ที่เด็กอาจจะต้องประสบเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ เรียนรู้เพื่อให้สามารถเข้าใจปัญหาของชีวิตและสังคมในปัจจุบัน และหาทางปรับตัวให้เข้าภาวะที่เป็นจริงในปัจจุบัน (บรรจง จันทรสภา, 2527)

นอกจากนี้ผู้เขียนหนังสือสำหรับเด็กหรือสำนักพิมพ์ยังให้ความสำคัญ จัดพิมพ์หนังสือนิทานที่มีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องที่เน้นให้ผู้อ่านได้ค้นหาความจริงหรือคุณธรรมเพื่อตัวของเขาเอง เพื่อตอบสนองความต้องการและความพอใจของผู้อ่าน เน้นให้คนมีอิสระและเสรีภาพที่จะทำอะไรได้โดยไม่ถูกกำหนดโดยสังคมหรือค่านิยมของคนอื่น แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องยอมรับผิดชอบในผลของการเลือกปฏิบัติต่างๆ โดยดุชฎี (สำลี ทองธิว, 2541) การที่ผู้เขียนหนังสือสำหรับเด็กหรือสำนักพิมพ์เลือกที่จะ

เขียนหนังสือเน้นปรัชญาแนวอัตถิภาวนิยม อาจเนื่องมาจาก มีความต้องการที่จะปูพื้นฐานให้คนมีคุณภาพเพื่อเป็นทรัพยากรสำคัญของตลาดแรงงานตามความต้องการของรัฐบาลโดยเฉพาะของภาคเอกชนหรือเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เยาวชน เพราะปรัชญาอัตถิภาวนิยมเป็นปรัชญาที่มุ่งสร้างให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง มีเสรีภาพในการเลือก มีความรับผิดชอบหรือตัดสินใจใดๆ ด้วยตนเอง (Morris, 1966 อ้างถึงใน บรรจง จันทรสา, 2527) การศึกษาจึงเน้นลักษณะการเจริญเติบโตและพัฒนาทางด้านส่วนตัวของเด็กแต่ละคนเป็นสำคัญ พัฒนาในส่วนตัวของแต่ละบุคคลนั้นย่อมจะมีความสำคัญที่สุดเหนือพัฒนาการทางอื่น คือ สร้างเด็กแต่ละคนให้เข้าใจตนเองอย่างเต็มที่ (บรรจง จันทรสา, 2527) Johnson (1969) กล่าวว่า ปรัชญาแนวนี้เชื่อว่า มนุษย์มีศักยภาพในทางที่จะเป็นตัวของตัวเองตลอดเวลา ลักษณะที่เป็นตัวของตัวเองเช่นนี้จึงนับว่าเป็นสิ่งที่มีอยู่ (Exist) ที่แท้จริงในมนุษย์ และเป็นสิ่งที่มีคุณค่าที่แท้จริงของมนุษย์ด้วย ฉะนั้น การดำรงชีวิตของมนุษย์แต่ละคนสามารถที่จะเลือกการกระทำของตนเองเป็นผู้กำหนดแนวทางชีวิต และโชคชะตาของตนเอง

ข้อมูลดังกล่าวเบื้องต้น จะเห็นว่าผู้เขียนต้องการที่จะถ่ายทอดคุณธรรมที่จะทำให้เด็กพัฒนาคุณธรรมในด้านของการพัฒนา ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา เพื่อให้อยู่ในสังคมได้และเลือกปฏิบัติคุณธรรมตามที่ตนเองเห็นว่าดี สมควรปฏิบัติ ซึ่งถ้าเด็กยอมรับจะทำให้เกิดการพัฒนาคุณธรรมขึ้นในตัวของเด็กเอง

6. จากการวิเคราะห์หนังสือนิทานสำหรับเด็ก ที่จัดพิมพ์ระหว่างปีพุทธศักราช 2535 - 2540 จากเนื้อเรื่องหรือการผูกเรื่องตามแนวปรัชญาต่างๆ พบว่า ปรัชญาที่ไม่พบเลย คือ แนวสารัตถนิยม และประสบการณ์นิยม จากผลการวิเคราะห์ แสดงให้เห็นว่า ผู้เขียนหนังสือนิทานสำหรับเด็กหรือสำนักพิมพ์ไม่นิยมถ่ายทอดคุณธรรมหรือเรื่องราวต่างๆ ในลักษณะของการให้เนื้อหาสาระของคุณธรรมโดยตรง เพราะการสอนตามแนวปรัชญาสารัตถนิยมเป็นการสอนแบบเก่า ล้าสมัย เด็กเบื่อหน่ายและเด็กไม่มีการพัฒนาในด้านอื่นๆ เด็กๆ ซึ่งเป็นผู้บริโภคควรได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาไปพร้อมๆ กัน ปรัชญาแนวประสบการณ์นิยม เป็นปรัชญาอีกแนวหนึ่ง ที่ผู้เขียนหรือทางสำนักพิมพ์ไม่นิยมเขียน อาจมีเหตุผลเนื่องจากว่า คุณธรรมนั้นมีลักษณะที่เป็นนามธรรม จับต้องไม่ได้ แต่ปรัชญาแนวประสบการณ์นิยมเป็นปรัชญาที่เน้นการที่คนต้องเข้าไปอยู่ในประสบการณ์นั้นๆ ได้เห็น ได้สัมผัสกับสิ่งที่เป็นจริง (ลำลี ทองฉิว, 2541)

ข. การวิจัยเพื่อศึกษาผลของการใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่มีต่อ มโนทัศน์ทางคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. การเรียนโดยใช้หนังสือนิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็ก ประกอบการสอน คุณธรรม ทำให้กลุ่มทดลองมีมีทัศนทางคุณธรรมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อาจมีสาเหตุ เนื่องจาก

1.1 ผู้วิจัย มุ่งเสริมสร้างทัศนคติทางคุณธรรมโดยใช้หนังสือนิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอนนั้น นักเรียนมีความสนใจมาก เพราะเข้าใจง่าย ไม่สลับซับซ้อน เหมาะสมกับวัย ประสบการณ์ วุฒิกวาระ และระดับสติปัญญาของผู้เรียน ซึ่งตรงตามที่สมพงษ์ จิตระดับ (2527) ได้เสนอข้อคิดเห็นในการสอนคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสรุปได้ว่า "ถ้าครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ลักษณะเนื้อหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรม เข้าใจและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอน ย่อมจะช่วยให้นักเรียนได้รับสาระความรู้ ความคิดที่สามารถวิเคราะห์ แยกแยะและเกิดเจตคติอย่างพอใจในการยอมรับคุณธรรมต่างๆ อย่างถูกต้อง อันเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างให้นักเรียนได้มีพฤติกรรมแสดงออกตามจุดมุ่งหมายที่การศึกษาและสังคมได้คาดหวังไว้"

1.2 การที่ผู้วิจัยนำหนังสือนิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กมาเป็นสื่อประกอบการสอนคุณธรรม เป็นวิธีการที่น่าสนใจ เพราะเป็นวิธีการที่ทำให้เด็กตื่นตัว และพร้อมที่จะเรียนด้วยความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ไม่เบื่อหน่าย หนังสือนิทานแต่ละเรื่องก็นำมาใช้แต่ละเรื่องแฝงไว้ด้วยคุณธรรมที่ควรนำมาปลูกฝังให้กับนักเรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่งทำให้นักเรียนได้รับความรู้จนเกิดมีทัศนคติทางคุณธรรมขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ กฤษณา ผลชีวิน (2524) ที่กล่าวว่า หนังสืออ่านสำหรับเด็ก เป็นสื่อของการรับรู้ของเด็ก และช่วยพัฒนาการความรู้ ความคิด ให้แตกฉานออกไป ให้ข่าวสารพร้อมทั้งอธิบาย การพัฒนาทัศนคติและค่านิยม ส่งเสริมความเข้าใจตนเอง ผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมของการรับรู้ สร้างความสำนึกและตื่นตัวอยู่เสมอ ให้ความบันเทิง กระตุ้นจินตนาการเพื่อสร้างความคิดริเริ่ม ให้ความ دلใจที่จะใฝ่รู้ และที่สำคัญหนังสือยังช่วยปลูกฝังคุณธรรม อันเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กสมาชิกรุ่นใหม่ของสังคม"

1.3 จากการใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอน เป็นผลทำให้นักเรียนมีความทัศนคติที่ดีต่อวิชาจริยศึกษาเป็นอย่างมาก ซึ่งที่ผ่านมาเด็กมองเห็นว่าวิชาจริยศึกษาเป็นวิชาที่น่าเบื่อ เมื่อเรียนแล้วทำให้ง่วงนอน จากการสอบถามความรู้สึกในการเรียนการสอน นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่า อยากจะเรียนต่ออีกนานๆ ไม่อยากให้ผู้วิจัย กลับไป และในเวลาพักนักเรียนในกลุ่มควบคุมจะถามว่า ทำไมเขาจึงไม่ได้อ่านหนังสือนิทานเหมือนกับอีกกลุ่มหนึ่ง และในเวลาผู้วิจัยทดลองสอนกลุ่มทดลอง เด็กกลุ่มควบคุมก็จะมาแอบดู และร่วมตอบคำถาม จากพฤติกรรมแสดงออกของนักเรียนย่อมแสดงให้เห็นว่า หนังสือนิทานอิงปรัชญาสามารถเข้าใจให้นักเรียนสนใจและพร้อมที่จะเรียน ซึ่งเป็นไปตามความคิดเห็นของ กฤษณา ผลชีวิน (2524) ได้กล่าวไว้ว่า "หนังสือนิทานจะพาเด็กไปสู่โลกที่สนุกสนาน ตื่นเต้น ทำให้ลืมความเหงาได้ชั่วคราว"

และยังสนองความต้องการของเด็กในด้านความอยากรู้อยากเห็น ช่วยให้เด็กสามารถหา คำตอบได้ด้วยตนเองจากการอ่านเรื่องที่ตนเองต้องการรับรู้”

2. มโนทัศน์ทางคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังสอนระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอน กับกลุ่มที่เรียนตามวิธีสอนจริยศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอนจะมีคะแนนมโนทัศน์ทางคุณธรรมสูงกว่านักเรียนที่สอนตามวิธีสอนจริยศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จึงนับว่าเป็นการสนับสนุนแนวคิดในการนำเอาิทานอิงปรัชญามาใช้ประกอบการสอน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บรรพต พรประเสริฐ (2531) ซึ่งได้ศึกษามโนทัศน์ทางจริยธรรมของนักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยใช้นิทานและเกม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนอนุบาลที่ได้รับการสอนโดยใช้นิทานและเกมมีมโนทัศน์ทางจริยธรรมสูงขึ้น เป็นที่น่าสังเกตว่า นิทานที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการทดลองนั้นเป็นนิทานที่ผู้วิจัยแต่งเอง วาดภาพเอง ไม่มีการให้สีส้น ผลของการใช้นิทานก็ยังสามารถทำให้นักเรียนอนุบาลมีมโนทัศน์ทางจริยธรรมสูงขึ้นได้

สำหรับในการวิจัยของผู้วิจัยเองได้ใช้หนังสือที่วิเคราะห์จากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่มีการจัดพิมพ์ผ่านทางสำนักพิมพ์ต่างๆ ที่มีมาตรฐานผ่านเกณฑ์การประกวดหนังสือสำหรับเด็ก และมีการกลั่นกรอง จากทางสำนักพิมพ์แล้วจึงนำมาพิมพ์จำหน่าย ในการจัดทำสำนักพิมพ์ได้มีการให้สีส้นและตีพิมพ์อย่างสวยงามเหมาะสมกับวัยของเด็กๆ ซึ่งเป็นผู้อ่าน จากการศึกษาและทดลองดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กสามารถนำมาใช้ประกอบการสอนแล้วทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนามโนทัศน์ทางคุณธรรมได้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยสังเกตพบว่า ผลจากการวิจัย นอกจากนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจะมีความสนใจในการนำนิทานอิงปรัชญามาใช้ประกอบการสอนแล้ว คณะครูในโรงเรียนวัดสองพี่น้องยังให้ความสนใจเป็นอย่างมาก เนื่องจากขณะพักจะมีคณะครูหลายท่านเข้ามาสอบถามเกี่ยวกับ วิธีการคัดเลือกนิทานอิงปรัชญา วิธีการใช้ และยังคงกล่าวเหมือนกันว่าเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่น่าสนใจมาก หากมีโอกาสจะนำไปใช้บ้าง และหลังสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยจึงนำนิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กทั้งหมดมอบไว้ให้แก่ท่านผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อนำไปศึกษาและนำไปใช้ประกอบการสอนเพื่อเพิ่มบรรยากาศในการเรียนการสอน ให้อยู่ในสภาพที่เข้าใจ ความ

สนใจของผู้เรียนดียิ่งขึ้น หรือนำไปผสมผสานกับวิธีการสอนที่มีอยู่แล้ว ซึ่งในบางครั้งจำเป็นต้องใช้เทคนิคต่างๆ หลายวิธีประกอบกัน

3. การวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบในการสอนคุณธรรม พบว่าหลังจากการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอน นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนมีประสบการณ์ในการอ่านหนังสือนิทานจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กมาตั้งแต่เล็กๆ เมื่อมีการนำเอาิทานอิงปรัชญามาใช้แทนบทเรียนอื่นๆ นักเรียนจึงเกิดความสนุกสนานและนิทานอิงปรัชญาที่นำมาใช้สอนสามารถสะท้อนความเป็นอยู่ง่ายๆ ของตัวละคร ให้คุณค่าทางด้านคุณธรรม จริยธรรมได้เป็นอย่างดี

ข้อความที่นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก คือ “นิทานอิงปรัชญาให้ทั้งความรู้และความสนุกสนานไปพร้อมกัน” แสดงให้เห็นถึงความเห็นด้วยต่อการนำนิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็ก มาใช้ประกอบการสอน อันจะเป็นผลทำให้บรรยากาศในการสอนดีขึ้น

นอกจากนี้ นักเรียนส่วนใหญ่ยังเห็นด้วยกับข้อความที่ว่า “หนังสือนิทานช่วยส่งเสริมความคิด ปลูกฝังคุณธรรมให้เกิดขึ้นในตัวข้าพเจ้า” “คุณธรรมที่ได้รับจากการอ่านหนังสือนิทานสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน” ผู้วิจัยเห็นว่า การที่นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยดังกล่าว ย่อมแสดงว่านอกจากจะได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลินในการเรียนแล้ว ยังทำให้นักเรียนเห็นคุณค่าทางด้านจริยธรรม และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงในชีวิต ประจำวันได้

## ข้อเสนอแนะ

### ก. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา ควรตระหนักถึงความสำคัญในการประยุกต์วิธีสอนคุณธรรมและจริยธรรมและการจัดกิจกรรมต่างๆ ซึ่งในบางครั้งจำเป็นต้องใช้เทคนิคต่างๆ หลายวิธีประกอบกัน ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนการสอน เนื้อหาวิชา ตลอดจนปัจจัยอำนวยความสะดวกทางด้านเวลา อุปกรณ์ และสถานที่ โดยดัดแปลงและปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในแต่ละครั้ง ควรใช้รูปแบบการสอนหลายๆ แบบผสมผสานกัน เช่น รูปแบบการสอนเพื่อสร้างเสริมเจตคติ รูปแบบการสอนแบบปรับพฤติกรรม หรือรูปแบบการสอนตามแนวพุทธวิธี

## เป็นต้น

2. การวัดผล ประเมินผล ตลอดจนการติดตามผลการสอนคุณธรรมจริยธรรม นับว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ขาดไม่ได้ ครูจริยศึกษาต้องรู้จักสร้างเครื่องมือ และเทคนิควิธีที่เหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพื่อจะได้ทราบพัฒนาการทางคุณธรรมจริยธรรม และความบกพร่องทางคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน และยังสามารถใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้นักเรียนทราบสถานะของตน และทำให้เกิดการปรับปรุงตนเองจนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ ดังนั้นแบบทดสอบที่ใช้วัดโดยทั่วไป ไม่ควรที่จะวัดความรู้ความจำมากเกินไป แต่ต้องให้นักเรียนรู้จักวิเคราะห์เหตุการณ์ แยกแยะ และให้เหตุผลได้ด้วย

### ข. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทดลองสอนคุณธรรมจริยธรรมด้วยรูปแบบการสอนลักษณะผสมผสานเพื่อศึกษามโนทัศน์ทางคุณธรรม การให้เหตุผลทางคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนการปรับปรุงพฤติกรรมทางคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา

2. ควรมีการทดลองนำนิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กไปใช้ประกอบการสอนในระดับชั้นอื่นๆ

3. ควรมีการทดลองนำนิทานอิงปรัชญาจากหนังสือสำหรับเด็กไปใช้ประกอบการสอนในวิชาอื่นๆ